

بجا جانا کہ حشیم گشت تاریک
سر محل نشین این پروہ بکشاے
ولهم چون ہمراہ او شد بکوپش

غزل ۹۴۰ از دیوان رسید آن کار وان خسرو بسترل
تو رہ میں در و بر خاک اوساے

گشتے ابی شب بکیسوے کے سیما نے
وی موون تو بفرماد رے سیما نے
کہ فرماد بنا لان جر سے سیما نے
زا تکہ اے سر و ببالا کے سیما نے
مردن اغیست کہ در ویرہ بیسے سیما نے
ٹھافتہ نیت اگر کب نفے سیما نے
عاقبت کبته براہم جو سے سیما نے

چہ خبرداری ازان قافلہ ای منع سحر
گری بخواست تھے آجھم از دیدن تو
عمم آنست کہ در دیدہ ہمی آفی لیک
صلد شہم حشیم سر د ماندہ در ذر سے کہ ری
آخرے دل چکنہم با تو بہر جا کہ روے

غزل ۹۴۰ از دیوان آہ سوزندہ چرا دود ز بو پر نازو
خشرو اچو تو نزارے سیسے سیما نے

تو سیردی دین طارہ تو حشیم جانا نے
بکشت خال ز بالا سے اپر و تو جانا نے
در ابر و قونہ کیدل ہزارہ بشیش فرد شد
بہ ہمان چپ پستند آفتاب نلک را
علامہ شبیل مرخول ہند و آنہ اویم
برخیت آب رخ بید لان بجاک درا و

بنوار ہجران خسرو صور باش کہ ہرگز

غزال دہم از دیوان	طلب نیا می بے خستگی پتہ دیا نے عزة والکان شعر،
	ز نظر اگر چہ دوسری شب در دوز در حضور کے نہم دشمنی دکشی تجراہ باسے ہجران چو ما جینا ر خاطر عنم عشقی بگزندیم من اگر ہلاک گرد میر تو چہ الفاظ وارے ز حیال پر دشمن نہ کیسے ہزار منت چمن اسخین پن خند و لام کمر بیشت باعے پتھر تجھیں چہ باشد تو مگر پی دھوڑے

غزال دہم از دیوان	بخش فراق حسر و چو جماع سو جنت آخر تحفہ لہز شعر،
	شب شزار چیرہ شد چون چماع ازو تو رے

غزال دہم از دیوان	اے عزیزہ ز حسیر تو فنا نے تو بیت پر لفٹ تو کو کصد باد من با تو محبت نظر ندارم بو سے ہو سہم کند ولیکن اگر ب بندو کم از حد چے اگر مکایشدم ر قیب ب جو رے اے زلف در و پیچ نہ نہار
غزال دہم از دیوان	ول کم کردست حسر و آن بیت و سط ایمہ شعر،

غزال دہم از دیوان	اگر کم کشد گان و مد فنا نے پسرا و ناز غینا بکر شیر کاہ کاہ ہے
-------------------	--

ز تو ستم غربت مارا کہ اگر دو نہ مانے
کہ اگر امید پا شد زیرِ حرم خندق گاہ ہے
و شستی مباشد نہ پر دادخوا ہے
بپنہاں سہمنا یہ اجل و دراز را ہے
پہلی زین حونا امید ان من کو شہر و آہے
پید صید صحیح لیکن جو پسر رسید مانے
کہ تو دیدہ خلا نہ اپنیست کو جلا ہے

ز غربت کیا گر زیرِ حرم کہ جہاں کرفت حسن
شرف بلاں مارا بدبو پوسه جان توادہ
چھ فوان کنفم کمپت ز علی اللہ حرم حضرت
نکھنے تو راہ کوتہ برماد پھر زمانے
بامید با تو ما راچونز قفت بیچ کارے
چہ دراز بود امش کہ خیال پرسراہ
بنخے بہمہ شنیان سخن تو دوش کفہم

شہر

بچوں بگفت حسر و تو کوار سے بصلش

غزل ۲۵۵

نظر سے زد و ز میں سماں ناوشنا ہے

ناز نے کہ عکشہم ان چوتو ناز نہیے
پاے بیامن اندر وستے درائیتے
بے آبدیدہ خاکی بیے خون قل زیٹے
درہندوان حشمت ہر غمزہ و دیتے
ز ناری از دو لغت و ز مادی و دیتے
کہ گو شہما سے چشت تکیت و دیتے
زان معل دل تو زیر نادا و و آہتے
قدر سے چو من عزیزی خیز بمحو من غمیتے

بسیار باشندہ سیان بمحو من غمیتے
نا دست و پانہادی مرخسن راندیم
گر و جہاں مگر دی از جور خود نیا ہے
ا ز شب رو ان کوتہ ہر کو شہر و آہے
شہر شہر کے از جمالت دز ما سر کے وجا کے
پوشیدہ دیم بر دل شکر زیر دو لغت
ز بیور وار استی در خون دل میاڑا
و ر شہر زند عشقت دانے کہ کس خدا نہ

شہر

شہاست بندہ حسر و کرما نے شنید
روزے زشنید آخر با جون تہم چن شنید

غزل ۲۵۶ ان دیوان

سزد کر تو کند اکون ن لباس دلبوئے
بوقت صحیح کر روے چو ماہ میشوئے
کر دیکرے بزود خود ہمین نکوروئے
مکن ک خود شودت ہمچین بیخوئے
رہاں ان من بے خانماں چیبھوئے
بد دیکو ک تو بلیدے نکوئے گوئے

کرشمہ کر دن تو وقت ناز و بذخوئے
چ آبر دست کہ حسن از رخ تو مے با رو
جز از تو روے کس نکوئے سنت
بعشوہ عیشہ مرزا لخ مے کہنی سزد
فنا وہ اصر بردا خانہ ان رہا کردہ
اگر پیشیں تو از بندہ گریدے کے کویدہ

بای تو در جسرو برعیم از دل او
بغتہ الصفر شو،

غزل، ۴۵۶ ازویان

شادی دل آنکس کے در بر اوئے

پک نظر اخر بخون در نہے
کاش فراموش خوشے کیدے
لیک دلت را چ غم از عاملے
شادی آنکس کہ خدارو عے
وہ کہ خدارم بجان محمرے
مرگ مژادا وار تین مرے

اکیہ بخشہ تو بیا بھر مے
گفتہ از نات فراموش گشت
عالم عنیم فی تو مرا در دست
بے عمر از عمر توئے شادیست
این دل پیشیں کہ خالی کشم
ہست درین در دین خستہ

بمن اگر گریہ مے آیست

غزل، ۴۵۷ ازویان

و ایم لعن از دیدہ حسر و نے

ترجمہ در جان ما شکستے
کذشتی و عنائز اپ شکستے
بنگک ناگمان کو ہشتکستے

چ بکر دھر کہ از من بیکستے
روان شد گریہ تاگر و غامت
مرا در طمعت خصمان فکنے سے

شتم خستے دخونم نوش کر دی
و لمہ را خروش بستی زہ بھر ان
و مگر یہم زلفت کان دزو سیدرا
چ شکست انکو دین رانع مرثیہ
چہ بانگ پامی اپست انکو درود

غزل ۷۵۴ از دیوان **کہ زلف عنتہ من را بر شکستے**
عزہ الکمال شعر

شکستے طڑہ مادر سرچہ دارے
کوئی کج کر دہ از بھر آن راست
مسلمان کشتن ار دندھہ بست
بودے پک نظر جان کسازا
ورقی چون داغ شدہ اپڑنگر دو
گمراں گفتہ اصم از تو بھر بے
گرم دیوانہ خواہی داشت درست
فنا د سو ختم برخاک را بہت

غزل ۷۵۵ از دیوان **پر اب دیرہ خسر و بخششے**
بتفہیتہ شعر

ای گل دہن تملکت صندلک تسلک خزے
تل با تو نے ما نہ در حسن کو چڑے
چون سبزہ برا در دی کو گل تر چڑے

در رو کے چو ماہ تو حکم کرو اثر خبرے
گرد گل دستانی آرٹیفیسٹ خبرے
بارے زیبے سبتوں داری گل خبرے
بسم اللہ اگر خواہی زین ہر دو بخوبیتے

دو دیکھ نہ آہ من پرمادزوے بہش
نامانع خست وید مگل با پوشش من
گفتے کہ کمر نہ دم در رختن خونش
گویم ختم در دم میں گوتے کہ تبر خواہم

زان عجم که فرستادی کر دل خسر خوش تختہ بھتر شعر

غزل ۴۰ از دیوان

جان منتظر است انیک گرمهت دگر خبرے

رویت ترا یا میخود ہے ازان چیزے
خود پیش تو کی خیر و از سر در دان خیزے
آرے سے پیو و مہ را از ضعف گران خیزے
یعنی کہ ازین گفتگو ناید بہان خیزے
گر بوسه خواہی دا و بارے بستان خیزے
از عشوہ باش ما لکر مہت جان خیزے

لعاشت چنان بالب یا مہت جان خیزے
پیشہن کہ نمی خیزد کب صرہ بابا بیت
من پیش درم از توحیم نخوز ساز من
خندہ نتی از خواہم قندے ز دہان تو
بو سے طلبہ کو فی لب می ندہد دامم
وصل تو نیخواہے ز انہم نبیان دارے

خواہم لفبیون بی درجا و دیت یا یہ دست ایجودہ شعر

غزل دہن از دیوان

انیک غزل خسر و برگرد خوان خیزے

رخی داری یا از هر دو جان داری ہیں دارے
جنیست تند پیرانی مذاقہ با کہ کیں دارے
کہ ہم دیوت فرمائیت ہم امکن شریں دارے
بزرگانی بدل کر دم ہی اسباب نیدارے
مرا جان آہنیں با بد جو تو دل آہنیں دارے

سمن داری نبیسرہ با خود یا کیں دارے
ز غزہ سکنی نا دل نداختم کہ خواہی ز د
از ان لف دہان خوش سلیمانی گمی میوے
بزرگت کافرت دارم ول کافر مراجح خود
دار حسادہ زرین شد چو سین دید میت سین

<p>چپو و مرا نخان و سکه مارا بخشن دارے میں وہ اندر کئے زان کل کہ اندر آشین دارے رہا کن نا مکر نا نک کہ درب پا بسین دارے</p>	<p>ترا چون آج بیوان رومی عاشق عشق تو مردہ پران غریب کہ کیر ساعد سین تو کیدم خطبہ از پر طاؤس میسا ز دمکر اشت</p>
<p>سب سیرین پیر و دد میا دا خط خردی کرو غزة الکمال شعرہ</p>	<p>غزل ۴۲ دیوان شکر در کام طویل کہ زاغ اندر کمین دارے</p>
<p>بیگانہ ترست آشادوے من حان نہم ازا بخان خوے وربا فتہ گشت موے دوستوے گا مے دوسرہ از عد می درون ہو سو زم سر دیا خود دران کوے پارے رسیش زواغ من کوے از من بوجر عد غم فرد شوے کام در ترست آباد رجوے</p>	<p>ولیوا شدم ز بیار بخوے دل سردن عاشق افانت خوشیں با جعفر نشیش تن حجہ مویهم پرندہ نشان صبر کوہیم خواہ سر برش رو میں صبد آہ اوگر حبیہ کہ سوز من نہ بیند ساقی نیگات مے پرستان اے دیرہ لبوز من شجشاے</p>
<p>خسر و چوہ بیک گوئے ترت بیچنیتی شعرہ</p>	<p>غزل ۴۳ دیوان یاد آڑا در ایجفت چ گوئے</p>
<p>افغان فزارے بلبل نوبہار بکوے آگوے حال من اور اوزنہار بکوے ملک کہ دست پیر و مرا گمار بکوے جسے اگر تبوانے ازان ہزار بکوے</p>	<p>سلام خدمت ما اے صبا بیار بکوے برفت چوت عقل و نہاند طاقت صبر زخون دیہ و ہمہ دست من بچا کرفت ہزار چوک شیدم زغم کہ نتوان گفت</p>

<p>اگر زندہ فراموش کر دیا وشیں و دنین دو سہ سخن ان دوچہ بادگار بکوئے</p>	<p>حضرت ششم زردار بکوئے دین بکریه چورین لکھشتہ حضرت رفیع کار بکوئے</p>
<p>چون کار بجان آمدیں پس من درسوائے ای خبر ہم نبوت بازو تے تو انا نے تھام نہر و آئے آداز عمر تھانے از دیدہ کوان دیدن خپر کی تو لغزانے خش این نہر فرمودا زعیب نظر انی دیوانہ بود عاشق خاصہ من سو دا نے</p>	<p>اداشت بجان طاقت برد ملکیا نے پرچبہ صبرم لپچیپڑہ بردن شندول وزرا ویہ محنت دوزاڑ تو چو بمحوران صدر نجح ہے ششم ای راحت جان از تو شبما نہر داشکے دن چون ہمہ بالین تر گردا نہر دن دادم دافی کر جو بیٹھے</p>
<p>میں درکہ ہے رپزادہ خپر تر خسر و کرز دست بردن فتنہ سرہش کہ دانائے</p>	<p>غزل ۱۹۷۰ء از دیوان</p>
<p>من سکیں دواعی سیمہ کے چون کرے بست بدگیرے کر زر و سے تو ام بو بھرے کشم از عقل و جان کل خشرے اوذرار و زر زر کے اثرے کر زمارست بار مشترے زخم پکان بینیہ درکرے نقش بخوار کان بوجگرے</p>	<p>ہر کے رہا ہو اسے سیمہ وزرے ہست ورخون تکریہ بدم ششم ششم ارتا میا قست چپاک تو پیک غرة بشکنی گرپ من ہر کہ جانیش مہت جانانست بہرین گر جان بود پختہ پنڈ کو ماڑا جھ دیو کنہ خود شہریان شکر را بشد</p>

بھکس دوق خورد کے گیر و غذا انکل شو
خزل ۶۴ہ آنہ ۱۹

و ز در بیش مانند پر گوشہ در می
ولہاں کے دیر باندہ بروں آج از خے
کا پس از سیکے نیست نہ گنجوں چاٹے
میے پرم دغنم تو نکو یعنی مجرکے
ترسم کہ در دل آیت از دیدم نے
زیرا گدا کے مردہ نیز و بانے
رذے کے مبادور و مراد پیچ مرے
آتش و ران بیشت کہ گرد و جنتے

ای صدست رفت ترازیر ہرتے
کو گہ نیاز شناخت کون آن رفت را اگر
موئی شدم ز چھڑو کوئے انتدار
از شک آن کہ در نکم تو گرد و مشرک
گر جان برو تو پرستش بماریم میں
اقصور مرد نکم میوزا کے باو شاد من
خون در دکتہ در دل من باو گاہ است
گر بے کو در بیشت بزندم ز نہ ز آ و

بیو دیسب کہ مهر کما را چہ از زہ میں
بیتینہ شو

خزل ۶۴ہ آنہ ۱۹

سی کنج عزیز دیرس بابغی دنماشائے
کر خواہم خاک کشتن زریا نے مرد بالائی
چینیں برسے معاذ اللہ اگر بارہ صحرائے
بیان طوارہ کن بار جمال حال دسوائے
اگر از خل بمالیت نہی اندھہ بخیمائے
کر از سور جگر و قی چون بیشت بودا
کر بادا مرکے خوشید را از بی مردیائے

بمار ایکسیز خدم مراد وارد دل بیا نے
بیو سر و پا در محل دان شمع خلق من آنہم
بہر جان خون بھکر کم ز دیده جز لیا و عزم
بکوتیت نکلام گرزو بتو از بے بیک کشم
بنمارے کز جنایت میخلد و سینہ خشن دم
کباب خم خزر پا جرنے چائے دانہ
اگر زیر و ز پر شد فرہ کو یشو جایست این

غول مده از دیوان
تو ولی عاقل کی اذ خضر و مرد حسامان ہو گئے
جسکے لئے بھر شو،
لہاکن وجہ دیکھنے نے رجھنے و شیدا نے

کہ بور سے نایا زنگوں تھے صبا نے
من سکیں بیان آشنا نے
کہ برو سے سایہ امداد و ہبائے
کہ عمر سے رفت پر با دھوا نے
کہ باہمہ شادی ہے واریم پائے
کہ جنم مردن نے بنیم دوائے

مرادیں باشکے نامہ سندھ طاں کے
تھے کس نے آتش بگاہ مسح زند
بیا ای نیاع کان کا ناسخون فیت
من طغیر شان نیم کندہ اور
سر و خور خیز گور جاے کے خود باش
و عشقت کار من جانی رسیدست

غول مده از دیوان
کہ بیرون دوست جوں کیں کرائے
غرة الکلہ شو،

کہ تشریفت ازان غمزہا بہر چڑے
چہ کا نہ کہ بداری زمر دمی قدرے
دریع باشد بر جا ہی خوتی دکرے
اگر مطلع رہیں میں نظرے
کہ بفرزاد ٹاک نہرہ است ڈافرے
کہ زیر ہر کفت پائی فرد شدہ است ہرے
کہ عمر فتح دنیا مزدہ فرگان خبرے
کہ در و لایت خوبان نکر دہ سفرے
چ دل بود کہ تو نہا پو دیکھ لشکرے

و دیپھم سست تراہیت انہ بہان خبرے
تو داری انجپری پری دار و اڑا طافت لیکے
دلہم بہر دے تا دیکرے در و بز و د
تماع جان کہ بہر دوچھا نش نظر و شم
چمان بہر دو مستو قم کیا وسے فیت
دران فریں کہ تو یہی پائے رالمیت نہ
کیا سست بھجت دوز افہاد گان فریاد
مرا کہ آبلہ شد پائے دل ترا جھسے
گشت خوش دل ہاشق با سمجھن شیست

نخل ۱۰۰ دلاریان
بیوی از قبل خسر و آتاباش کے باعث
بیوی نفتہ شود
اگر دران مرکور و زئے افتدت کفر کے

کمال فربے باشند کرزو سے بچید کر دے
خود جان برد شیرین باذوق خان را دے
کہ مردہ دلکہ زمزہ آتے ہے ودم مردے
پیشہ جو کل سرخے پبلو سے کل زمردے

بیکار دے باشند کو رانہ دو درد سے
درد سے کہ زعشق کمیں جانم بقدامے
مشہدا سکم دشمعے ہم سوچتے من سکم داد
شدت گل مزدود سے خنایا کہ مشہدے

نخل ۱۰۰ دلاریان
خندیم کہ عاشق را بزرین خود درد سے

ہم دیم کل پیار بود امقدار از وسے
ہست از که صد تیر بلا در عکار از وسے
کافی رفتہ کیا شد کہ تناہ تجزی از وسے
آن شاخ جوانے کے خود دھم پیاز وسے
گر عسکری حیری چوہس سست این غیر از وسے
و زکریہ بن عبید بن جعفر بن اوس
حست کے کست کست خیال تجزی از وسے
دو زار ہمہ کس بعد تو انہم مکار وسے

امجد بجو وارچہ مرا کیکہ نظر از وسے
دل سکشہ سی جان بتن غمزہ میوزہ میم
دوش از علی من بیاد بھکر دیباش
پتہ مردہ بسا وارچہ خورد از جکم آب
وکشہ من حسیب کشندش ہمہ لیکیں
من داشتہ بانہ الصلواف نہ برشیپ
از وسے تو بہاسے لائک کشندش کان
دور آڑ تو مرا دور گشند از کو دگو یہم

نخل ۱۰۰ دلاریان
پسند کہ بیرم خوشکان بر سر کوست
خسر و سگ فنا نہست نہ بند دار و

گروہیں سردار سکل سرفرازی دی
بندہ را بمالہ بلیں ہم کو دار سے دی

نگنس بیوے را تعلیم پر ساز کے دہی
کسوت علاش میہ نشر لکن غمازی دہی
چون بھفت عاشقان اوس فرازی دہی
بیٹھ کافرش بست غمرا غمازی دہی

پھر خود نکس ساختہ تاکے ہنوز
اپ چشم من کو شد عمازہ حال من بخون
داریں سر ہم بجهہ گزیر پاٹت وہ ماں
بست پرستی دلمپ بیار شدہ عقتاگر

بایار در دل حسر و او جان ہم ارجشا میں کام
عزہ الکمال شعر

بایار شاد را بالکدا خانہ باناز کے دہی

غزل سمع از دیوان

چرا چشم خپلیں مرحون شستے
بدر غبان در بروی مانہ بستے
ترآہ عاشقان کلش نجستے
بدر بیسے سوئی ما در شستے
چہ بیوی ہے چون من بست پرستی
ملکہ این بہندہ گولی نہستی
ذوق بک عزہ ذرع عشق شفعتے

فسون پیش از خواہم نہ بستے
اگر بودی بخششی مروے میں پیش
در از خوبیں باسان دل شکر و
خوش آنوتے کے گاہے از صرا
محزون خپل خوانے در ناز صر
تباگر کوست حمام بیہم وہ
ذوق بک عزہ ذرع عشق شفعتے

بغی نیجہ شعر

رخت را کاش حسر و بردیے کے

غزال سمع از دیوان کے مردے ذرع عشق شفعتے

ذربیان دل من حست دپا بودہ بخودے
کیدل بیک کے تو اسودہ بخودے
کر غمرا خونجوا در تو فرمودہ بخودے
خون خود دن ما بخود بخود بخودے

کر بایو از مشک ترا بودہ بخودے
و زلفت ترا شانہ فراہمہ فشنامے
هزار گونہ خور دے نعم تو خون دل ما
و دنگرس مرت تو خبر داشتے از ما

تا چند کشتم نہیں دل خود کا رجنا پا	ای کاش کہ این جان عالم درود غبودے
خسر و کہ بہا مان مرد رفت درت را و سط الپرہ شرم	غزالہ، ازویوان افسوس کہ گردانشیں لود دبودے
من نیک بیدار لازم دھی نہیں تھم رورے کنوں برسید ہر چمی کہ من بکھاشتم رورے وں من زد کہ از وی شام کرد و حاشم رورے کہ من بھر خوشیں اہشیار می پڑھتم رورے ہم از خاک درش این تھے غمی پناشتم رورے	غزالہ، ازویوان ترای ناخور دہ جام عشق مہشیاری ملکیں دھو شمش بخش مار دکونیش مر نہیں هم باز کے
لامست سوت خسر را مہر داں لست ہیں کہ براہی سلامت بہبھی اکھاشتم رورے	غزالہ، ازویوان بچہ نیتہ شعر
چ سو دا ز بوی گل ما رائی ہم بار بائیتے و ریغا وید بامی سخت من مدار بائیتے شفاعت خواہ من آن علی ٹکر بار بائیتے چھوئی سوئن زان نرکس بار بائیتے ولم کرست سید بار خرد ہشیار بائیتے اگر در خیم من گل فیت بارے خار بائیتے و لیکن زر و فاختی بران رحصار بائیتے	غزالہ، ازویوان چہما آمد دے بوسی ازان گزر ار بائیتے ر خش ور جلوہ فیما زست من رکریا بینا شہا لگا سر کہ جون برجستان سکیت جہاں چ سو دم زا کہ در ہشیق رسخ لختے بسطارہ شراب عشق خورد خرمیت کس کل رہیا نام در انسا عت کہ سر و تو من نہ بوتانی می ر جوی ہر جو پایہ ناز میا زا مہر دارے
سکانی رکوی او سبک د خسر را در در دے ظہیں آن سکان بار مرا ہم بار بائیتے تو با این رو بکو سر را چہ بائیتے	غزالہ، ازویوان شمسہ لہٰ نظر شعر

حدیث زہر و مہر را چھ بائشے
گدایاں شیانگو را چھ بائشے

بپیں آئیستہ دخود را صفت کن
ولازم نیسان کو بینا لے بہان

غزل ۲۰۶ از دیوان

چھ سوتھ حسر و اندھہ قلان گوشش

و مدد الیورہ شعر

بکوشش نالہ دو در را چھ بائشے

ماز تونیسے نر سہا نہ بہ ماۓ
کرزو در خراب ہم ہو سکے جو خواہ باسے
ماز رخت نیست دگر سوی فرغ
در کو سکے تو از نیم بھانی ز را سے
جز از می گل زنگہ بڑا مان تو دا سعے
و رشید خوش تاز تون خود پختہ جراحت
تریا نبو دیش کے بانگ کھلانے

من باد خواہم کہ در و بچو تو باعے
اسی دولت مرغی کہ خورد پر تومائیم
کر خات بنا زار خود خواہ ہے بستان
اگر جلوہ طاؤس چور دے کے تو ہے بنیم
تو داع جگر بادچ شہاسی کہ بیویت
پردانہ کہ جان زابر شمع فند اکر د
آن ہے کہ بن سوختہ پیش تو نسلم

غزل ۲۰۷ از دیوان

ماز زول خستہ خبر رچ کہ خسر د

غرة الکار شعر

ڈر گری دو ایشش و روڑا لاسعے

یا خود جو محضر فتہ باز امدن خدا نے
باۓ خلاص یا ہم از شنگ زندگانی
بر دست باد باری از خاک اوشان
مانا کہ زندہ یا ہے باز ہے اگر قوان
اسی جان دو راندہ تو ہم بگوئے
تو در شب سلامت مال بر اندا نے

اسے زندہ در غربے باز اعمد جانے
و روڑا تو بیسیم در چڑا نہ بیسیم
در اسما کہ در نہ تو نظر نہ اسلامے
رنٹے در گاز رویت بلب بیدہ جام
ز را چو اشتایاں پر داشتہ ملرا
اسی صاحب مامت خستہ بجوابستی

غزل۔ مدد از دیوان
تین نجت مابسان کامی نیافت خسرو
پر با و آرزو شد سر ماہی جواہے

بهر کشا عالمی بکش از لف خود نے
دلہ است و زلفت بکش اولیکہ هشتہ
چند از جهالت ہر سے صحیح دروغ نہ دهد
در ہمہ شدہ ناص ترا میکوہم و جل نہ طلب
با خوش کو ہم راز تو بس خرم و دم دشمن
غمات آری بی پیچے در بیداریں حمل غم

پر صحیح چیخ زلف تو چید خشون عالمی
زیر نباید ناگہان خونی پلکہ از ہر شے
اوی آفاید راستیں رصدق اخ دم دے
یک خدہ تو بس بو و شرب برائی نہ ہے
رشک آیدم کا ندر عمت اپنار کر دو محتر
یوندم درخون چکر دم غمے را بانعے

غزل۔ مدد از دیوان
اخسر و گرفوار و شد چون نہست شمشت ناوان
دسط المجهود شعر

گردست آزاد کن سحرہ مرغی پر کے

مگر اے با و فور ذری گذر بیار من فار
اگرچہ باز نار در در سے از ما چون رو می آنجا
مرا از زندگانی تو بشدایی همگ بی رو دشیں
مدانی سر و کر حسن قیصران ماندہ ام و تو
دل آز ده من باز کار غم خو ایکی خون شد
کلاد صوہیا نرا جامی میسا ز دکن ساقی
من و شبها و ہمرو پاس بانے از سرم گنبد
کراس خوز غنیمہ تر روانے مردمی کر دن

کو کدم پایی نا زک بول و گار من دارے

کو کدم پایی نا زک بول و گار من دارے

از بانی خسر و اشک غم کار غنی از لے

غزل ۲۰۰ دیوان قوست دولتی کے کوش رکھتا من دارے وسط ایکوہ شعرو

من نمیدی صرخو تو بہ کرد ولب سرے
سرگشی عاشق کشمی عان غنکے
از تو پیکن ماز دنخواں عالے
در دین پہمان باند آفتاب
من سرے دارم که در پایت کشم
از کجا پرد و زگار من فتاد
وستہ پرسینہ اصر تانگرے
از دو شیخ مر فرزشپ در چار سرہ
منکہ از خود پر تو غیرت میر می

غزل ۲۰۱ دیوان گفت ہر مو بتن من نشتے غرہ الکان شعرو

گرہ در کار بام کم کندادے
صبا از لف ترا کر دم مدادے
مشاطہ کمیوت راحم مدادے
در از ور دول طا بو دے آگاہ
درق ور وست ناخرم مدادے
و گر جا کو میر بودے بک مقصود
نشان سوی نبی آدم مدادے
صلح از عشق داشتے خر درا
سیماں دیور اجانم مدادے
و گر نہ سوز مارا دم مدادے
چمیکر دم اک رانم مدادے
ستگر جان من غم داوبارے

حالے دید از حسر و ز عشق

غزل ۷۰۰ از دیوان **اگرہ بارانہ گوی نہ ندا وے** تختہ نماز شرو

گوول نند بجا نگدازے
بازی باشد نہ عشقیا زے
کنسرتا پاے سے جل نمازے
کامن جامنے شود نمازے
پشت بکر شمہ را بازے
آمخت شب مراد رانہ
این کافر آن کشند نمازے
تامکے ماند بسراہ سازے

لے کا رجیت عشقیا زے
عشقی کرنے جان و نند دروے
می آئی دے سے چکد ز تو ناز
تن عزّۃ خوفت سجدہ بند نی
محمد و شان عشق را کشت
زلفت که حدیث او و راست
از عزّۃ تو کجا رہ دل
بریاد تو می زخم دے جان

غزل ۷۰۱ از دیوان
بسط الیجۃ شرو

حسر و حونہا و سرہ پریلیم

بسط الیجۃ شرو

نوش بادت کہ شکر خنڈہ بشیری می اے
زانکہ دریں زمکے خنڈہ دپروں دارے
نظرے جانیں گریہ لگین دارے
تابخون دست بتویر دست آن دنیارے
این چہ فتنہ ست کہ ہر من مسکین دارے
زان چہ بودم کہ تو در بھل فرسیں دارے

می جاہم ارچ سخون من سکین دارے
دو جماشت زمک خنڈہ تو عاشقہ
نیان نس سادہ گرم بوسہ بخشی کم زانکہ
بیش صوفی گزرو گری خونیں فرباتے
نگری در من دچون من گرم بنشکتے
بلدر دل سبتر تھا یہم افکنده فراق

غزل ۷۰۲ از دیوان
بسط الیجۃ شرو

ہمہ را ز خدہ کے وہ بکشے حسر و را

بسط الیجۃ شرو

جان من این چڑھت چہ ایمن دارے

کاشکے زیشان بھر از دل مہانی کردی
از نمک ادل صفت خوبان خانی کردی
وقتی آخر شام نغمہ راروشنی کردی
بر جراحتہ اسے جائے موییانی کردی
در آنچہ من وقتی حدیث پارسا فی کردی
در سرگوئے تو بر در ہالدانی کردی
تمایان عاشقانہ جو دنیانی کردی
با چنان بگانہ من آشنا فی کردی

پیش ازین من با جو نمان آشنا فی کردی
از دل خون کشته اکتوں گوش ہتو انہم نہاد
نین دل چون فرخ ارشح مراد افرختے
سینکنس شیر سن مدارم مادا زور زی کر ان
توبہ داوین حشمہ شاہزاد و آن شاہزاد
ای خوش آن سبھماکہ از پیر کل دشتن بر پوت
خطوت خیت خون با لیستے اندر گردیم
از پے تو دوست میدارم غبت لا در نہ من

زاغع پالانست خسر و برخت در بانع ہمرا عزہ الکمال شعر
نزدیک از دیوان گرگٹے بر دی سے ز تو بلیل نوا فی کردی

منیکفتہ در و منکر که خود را مستلا بنی
فر دزان ہم خوا آشنا بے لشکر جا بجا بنی
ز من ج پکر در گر دیے ز غیاثہ سکو ابنی
پہر کب پارہ جان جانمی در د جداب بنی
کہ در پر کب بخون من دو شہزاد جرا ببنی
و گر جو شد خون از شرم سوی شپت پا بنی

دلا آن ک راویدی کنوں سماں کیا بی
نجیل آن سواری لشکر دلہانے شتا قان
پیارم کفت کش مایوس از من ای صبا سکن
شہزاد در وجہانی جان من صدمار پوچکرتا
کیکے باز آ د در دیوار بای خانہ خود بین
قدامی پاٹ صدم جان چون خرامی کشی صدرا

غزل مدد از دیوان

مر اکفتی که خسر و حال خود بای کہ کا ہے
معاذ اللہ کہ تو این در د بای بی دوا بنی

شادی بود بر دیت بر عجم کسان نیا نے

امکس کئ خفہ باشد پر پستہ جیدا نے
از سوز خوشیں مبینہ پردازہ روشنائے
برخا کئ قص سکنیں اے فڑہ ہوائے
اے دشکش برخا بنا آخ رکبو کیا
دل ختنی د جانمہ آتش بینیں ہائے

داند چکو باشد شبہما سے در دندان
شبہما سے ما شفا نہ اشمع مراد بند
خوشیدا سما نرا چون کم تو ان رسیدن
از حضرت جمالت جانمہ ز پا در آمد
گفتہ ربات کر دم از عجزی است

غزل ۹۴۷ از دیوان ایکڈار تابوت خوش مسکنگد اے
من گن نام کہ باشد در ملک فصل میں ک د معايجۃ شرو

چشم میست تو جان بگس عنای خمارے
بھم بد انکو نہ کر د سرگل باد بیارے
گر رانے کے حق صحبت مارا یکڈارے
کزو فاخوش نیا بھم کہ تو این تخم بکارے
شاد بادا دل تو گرچہ ز من باد نیارے
کہ بجورند ز ترکان دیت ہون سکارے
اوچومہاں شود ما نہ بعورت چہ لگارے
اگر تو بیش تو بھم گوش بین مپنڈارے

نوح خوبت بھجے ماند مگستان بہارے
پیر دے دردہ د میکر د جان گردست
خن یکڈار کہ بارے حق عشقت یکڈار
بہیدست ایکیہ میرے کوئی تو باران د خشم
شاد مانمہ غمبت گرچہ دل سوختہ خون شد
صیداں خشم شدم کر کشد غمبت ملاست
ای چیال نوح آن بار جد اند درین ل
ایکیہ بیقا امہ پندرم د ہی آز روئے مد ریے

ام کنیست دل نازک بیافت حسرہ
بغنکندر وہ کہ خپن گر تو درا گوش بدارے

غزل ۹۴۸ از دیوان

ولداد کان خوش رامیکش کہ از جان خوشترے
چون کئی تباہ کشی طرہ پرستیان خوشترے

بخر اسی سر در دیوان کر زیاع فتوان خوشترے
در بخشاری جو شی سرست علطان دلکشے

خوش بیری گوی از همه دلیل چو گان خوشنی
بسار ویدم ان قمرن بسیار زیستان خوشنی
خواہ بھر سایا شام مرکز را زیست چو گان خوشنی
در زمین کافی خوش بود حقا که تو زان خوشنی
در عمارت سوچ جان نیں کن نیست بسیار خوشنی
لیکن قاعی در کنج دل در کنج دیان خوشنی

چو گان دل بھری از همه سر برده هر چوی از همه
با آنکه خوش باشد حمیں زمر و نسیج و مس
بہ خوبی پنجم دل بر انشش ترست این دل هر دل
گرچہ چو ای خوش بود تو نهان خوش بود
با دی چه باشد دل سین کجا کنی نزل کریں
نفس تو ای شخص چکل بر دین هم زین دل بکل

غزل ۱۹۰ از دیوان

دارم ز دود دلے دوی سجو امیش از بسر دلے

دسط ایجوتہ شروع

ز امک که در خسروی لیکن درمان خوشنی

بحق غریتے کاندر دل من ار دان خوارے
که خوب از از زید زیور مرد و فادارے
تر اس سبز سخواہ بھرندار میرگ بزارے
کر مکن از دین خشت کر رختی خوردہ ام کارے
فرامش کشندگان خاک اگر گاہی یادارے
بسم امر دزم سخوبان خوش که من دم زبدارے
که افسر بگشند از انت زنمر در بے ہشارتے
مباراک برج و شمن اب درست دل گفت از رے

عمر زیمی همچو جان رچہ چو حاکم خار گلزارے
جنها پر چیز نیست آن کن بانس برسن
پتچم کرنے صد شاخ وا زخم مبدل ازے
رغم ز کشیم اکنون بوسیدن لکبے تر کن
چو گلم کرد صم زبر خاک و رکوی فراموشان
و د ای خواب جمال خرخواہی آمدن مفتے
ہشارتی خلار متاب عصر ساقی ساران نے
من ا دوست چندین طغیہ بر گفتار اون من

غزل ۱۹۱ از دیوان

بعد جان سکر میکو میر جما ہا سے ترا خسرو

تحفہ امیر شروع

بکف کر دد جام مشراب آمدے

مرا دشمن کوئی سخواب آمدے

اکہ درخواب بست دخواب آمدے
کہ پندرارم این تا بخواب آمدے
توستی بھوئے کہ کتاب آمدے
شہر خوش کہ چون مہتاب آمدے
تو بروے کہ بردے آپ آمدے
کہ دریخ حاضر جواب آمدے
کہ مہر فتنہ دا فتاب آمدے

کنون سست جان کندم زان خسار
زجیرت بخواب اجل سبودم
بیل بردنم آمدے عیسیٰ نیت
شے داششم تبرہ از روز بید
چو سبند ورگریہ من سبب
بهرادچ کامل شدے من خوشم
کجا بروے کے ای اخترنیک فال

ول حسر و از تو شد هیچ وهم

غزل ۲۹۶ اذیوان

برگرچہ حانا شتاب آمدے

گدا پڑا زر از سلطان نیت زورے
گرم چو پچے زور بان نیت زورے
چو درمانت ز جان نیت زورے
ترآپ چون آج چوان نیت زورے
تنے دا هم کش از جان نیت زورے
چعل را از گلستان نیت زورے
مرا بارے از ایشان نیت زورے
بیروے کش زور عان نیت زورے

مرا زان نہ خوبان نیت زورے
نیگے چون سگان خرسندم از دوہ
زمن رائل کن ایجان رحمت خوش
رده اسکندر از همراهے خضر
بچیله چند متواں نیت آخسر
هوس نیپس بردیت گفت نہیں
ول دجان و خرو بروے تراپا و
زور دتا با در ذرے مند جام

چہ سو و از گریز حسر و را درین عنم
چو گشتی را ز باران نیت زورے

غزال ۲۹۷ اذیوان

وسط الجنة شعر

بپو و از تیر غم افکار تراز من دگرے
لیک بناے دفا دار تراز من دگرے
ما نہ بینی ت محنت زار تراز من دگرے
بر سر کوئے تو بیار تراز من دگرے
نمکش د اینہمہ د شوار تراز من دگرے
چون رو میست گرانا تراز من دگرے
ماز جوئے اکون ہشیار تراز من دگرے

میست در شہر گرفتار تراز من دگرے
بر سر کوئے تو د انہم کے سکان بیار آنہ
وہ کہ آنہ در نہ من دگرے را نہاے
شر سار م رکرا نجای نے خود تاکہ نامانہ
محنت عشق د غم د در د بید حومی دست
کار دان رفت د مر ایار جائے در دل
ساقیا پر گندراز من کہ بخوباب حبلہم

غزل ۵۹۰ از دیوان

حضر و حم بہستان کوئے بکو سر گرد دان

تحفہ بھڑک شعر

در جہان بپو د بکار تراز من دگرے

دان لعل حوب بگرہ حصہ جعاۓ
ہر تار سوز زلف ش محراب پارساۓ
چون باشد کنکن ماگہ پیش آمدیش بلاۓ
مان نے سب سیرو د مانست هست فاۓ
سلکش کر ظالیے د نوش سکنے نزانے
وہ کر کی فتاوے سے بر جان جتناۓ

آن پیغم سوچ را بین بھر غرہ جائے
ہر طاق ابر د او محراب بت پستی
و اقی کہ عصیت حالم آدم کہ میشت آیہ
سودا زلف آن بت امش سکھیشت مارا
ای عصی کہ میشت دا کہ ہر د صر تو پین دل
من خود محنت خود بود سمجھان دگر تو

غزل ۵۹۱ از دیوان

سلطان من قوائی مہان حسر و آئے

بیدارست امش در خانہ گداۓ

وسط البوہ شعر

چھ عصی دار د ترا گندرا تما پیغم بتووارے
کے را پر د دایں می کو کند د حومی هشیارے

گئے بناے کہ پوشیدہ دار آن دی گلزارے
خراجم چھم بکیا دیوان من دلوانہ در دست

کہ می دخواب خود دم من مان شتم بہ بیدار
تو سوی خوش نہ ہی اہ و من پشت کھم زاری
گر کر خاک گرد دیسردہ این دیرہ نارے
بخر خوشی و بخونی دندی وجفا کاری
بخار کبا پر سلطان من رسم شتم گارے

بست خواب می بوسیم شنپت کھم کارے
خوشم با تو دین سو واکہ با شرم با تو در کھنے
دار خشم من برستانت سیری از سویں
نجورتا ذوق سیکر م کہ کارنی میاز خوبی
اگر حشی غمزد خونوا صد خون میکند مردم

بعد سنتی خواہ دستم خم بعد ازین زیرا تختہ بصر شعر

غزل ۴۹ از دیوان

لیکے دیوانہ دیوانہ ترہم میکے
بکہ تو برو دلش وزیر بزم میکے
شاہ خوبی چراخ رو گرد اکم میکے
و دچکو نہ خسداں خوناکہ ہر دم میکے
اسے عقاک لش تو باری دیدہ رام میکے
تازہ داغے بر دل یاران محروم میکے

ای پوش گرچہ دم مردمی کمیکے
ولعت تو از پر ولی صلب خوبانہ شکست
بر ولعت جان میکم فردی نر دیت پک نظر
بمشتریت از خون عزیزان آستان
کشتگانت راجون دیدہ بیشیش خلائق
شعلما خود دلار دش مکن هرجا زانک

در دھر و رازیادت میکے ای جگو کے
و سط الیخوا شعر

غزل ۴۹ از دیوان

خراست و حین عاشقان بیار مجوے
نشان تقوی ازین نده رو خوار مجوے
سیاہ روئی من زین سیاہ کار مجوے
اکل سلامت ازین خاک خاک کار مجوے

من کہ عاشق دستم صلاح کار مجوے
ولمکجنبتستان و شاہدان خوکر و
چومن رخون ول سختہ سیپ رویم
زرویا زگل س جستگیاہ بدنامے

<p>بجز دعا نے مقام کر گئے شمار مجوہ کے بمحض خرچہ جز ماکیان سکار مجوہ پرستہ اس سلطانی عشق باز مجوہے قرار نہیں کیم وہ دے کے قرار مجوہے</p>	<p>بجز فنا و زفا ستر دگر عمل مطلب زائل سیکر دجز ماکے جاں مخواہ ولا چوہ بیهی جان پیش نہیں کرد سوار چاکب من آدمی ہنہیں سب</p>
<p>چو حسر و ازیان زہیار حوان یافت دست ابروہ شروع</p>	<p>غزل ۹۹ دیوان محور یاکی ازان نہ دزہنار مجوہے</p>
<p>در گوشہ در گوشہ ہے تباش بکوئے ز انکو شکر دافی سخن ماش بکوئے اکہستہ بدان فرگیں عناش بکوئے حال من تر دام شیداش بکوئے انہر لب من بالکل ہر باش بکوئے ہمیکا شکر بکوئے ذرا کا شکر بکوئے فردا غیرے ازیے پے فرداش بکوئے ایحاش نہیں ازیے دھرم انجاش بکوئے</p>	<p>اے باو حدیث زل ماش بکوئے انہر نہ طے افکتے ہمیکا سخن خوش اٹغڑہ ادھت ہمہ شہر بہر باد بادا من پرخون جو بازار فتاوم کشاخی روپ سخنی لیک پیاے گفتے کہ کشد درود ازان ام تو گویم ولد ادھہ ایو یم اک را مرد و سیم جان چون مردن من رحمت آن باش نیز د</p>
<p>ہجہنیدول حسر و ازد سوشت نہیں ام تجھے بھوڑ شروع</p>	<p>غزل ۹۰ دیوان کش سمجھ ملامت کنی اماش بکوئے</p>
<p>و بے بے مہ رانی دہ از کلام کوئے تو خوبی جانت سارہ امیت بکوئے ہر دو گھر مہ تکن بازار خوب دے</p>	<p>اے باو چمچا ہے چہ از کلام شوے گرچہ غمہ نہیں تو یونیزے مے تو پید چھانٹ شوز دلما آتش زن آشکارا</p>

کوہاب شناقی تو ان کلام جوئے
لگنگر من گرئے تو در کدام بولئے
بسوئے دنات آمیگر خاک میں بولئے
لیکن سلام خشم پھرم باخاک در گبورئے
یہ کان در دن سینہ خون از بودن خپورئے

خونها ز دیدہ سوت رفت و نبئے نگئے
تو سوت مجھو عخو دل در جمال حست
با انکر کشہ گشتم از خشم خایت
اسے با دن نیارم گشت کر لاش توی
چند صرگوہ گوئے ای پند کو کہ بازا

غزل ۱۰۰ از دیوان

شب قصہ ہای حسر و پیش کہ کوہیم ایجان
و سما الجوہ شروع

سجا فی کان در فرج شد چہ باشد یا سین باہ
در گر خودت ہوں باشد عجم ان زینیں باہ
بکاریت پرستی شد رایا ان دین باڑے
کہ گرد سوا شو و عاشق سایا کوئی چیز نباہ
چہ حاجت تبع سائیں تو پر ماں شیں نباہ
چیزیں سهم انہیں صحارہ و اسیں بر جیں نباہ
ہم مردم گئی نبایا آن نعمت نہیں نایا
چوں ہمایہ پس ترا مردن از مردا گھیں نایا

سخن چون ان دولت فی حکومہ انکیں باہ
چو عجم را پاشی نہیں تبوان از ہمہ خود دن
ہموز آن راست چون زنارت کے در طرف
ترابا زار خوبی گرم دن و درستگ سارا نجا
برائے کا شیں بر مالے نہیں نہیں بر بن
اگر دامن رحمت سایہ پر مانید از بے
بست خیر سے کر دید و گرد غفت از من آن جام
چہ باشد جان خیرین کر نے پیشیں بست نہیں

غزل ۱۰۱ از دیوان

حساب ترمه کانی بست روکن دوت و درم
و گر خود مرگ یاد ہم خاک آن زین باڑے

کل مدد ہمہ در باغ ع باہے و جاہے
من در خانہ بھر دعجم کل انہا بے
ہوا بے دین کل شدر و امدادی دوت

من در خانہ بھر دعجم کل انہا بے
کہ بے رخت گز دارم خپیں خوش ایا بے